

Smrtelné pracovní úrazy v roce 2008 v České republice - závady, porušené předpisy

 12.07.2010

fatal accidents in 2008 in the czech republic - faults, broken rules and directives

Petr Mrkvička¹

¹Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i., mrkvicka@vubp-praha.cz

BOZP

závady

předpisy

Abstrakt

Článek seznamuje s nejčastějšími závadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které byly v České republice zjištěny inspekcí práce v roce 2008. V tomto roce bylo identifikováno 245 závad BOZP. Druhá část pak poskytuje přehled porušených předpisů. U zmíněných 245 závad BOZP bylo identifikováno 392 porušení některého předpisu, zejména zákona č. 262/2006 Sb. (zákoník práce).

Klíčová slova: smrtelné pracovní úrazy, závady, předpisy, BOZP

Abstract

The article introduces the most common faults in occupational safety and health identified by labour inspection in 2008 in the Czech Republic. That year 245 faults were identified. The second part of the article provides an overview of broken rules. For these 245 occupational safety and health faults 392 violation of the rules and directives were identified, in particular Act No. 262/2006 Coll. (Labour Code).

Keywords: fatal accidents, faults, directives, occupational safety and health

Závady BOZP

V roce 2008 došlo ke 159 událostem, které měly za následek 174 smrtelných pracovních úrazů. V této souvislosti došlo i k dalším typům úrazů, tj. nepracovním nebo pracovním s různou dobou pracovní neschopnosti a různé závažnosti. Bylo identifikováno 245 závad BOZP a 392 porušení některého předpisu. V tabulce č. 1 jsou uvedeny počty závad BOZP u jednotlivých událostí.

počet událostí	počet závad BOZP v události	CELKEM
101	1	101

37	2	74
15	3	45
5	4	20
1	5	5
159		245

Tab. č. 1 počty závad BOZP u jednotlivých událostí

Nejčastější závady BOZP

Chyby na straně organizace (zaměstnavatel, jiná firma)

Nesprávná organizace práce, neinformovanost mezi zaměstnavateli 25 případů

Nezpracovaný pracovní postup, nevyhledaná všechna rizika 21 případů

Chybějící nebo nedostatečná ochranná zařízení a zajištění 19 případů

Chyby na straně zraněného pracovníka

Používání nebezpečných postupů nebo způsobů práce vč. jednání bez oprávnění, proti zákazu a prodlévání v ohroženém prostoru 71 případů

Nepoužívání (nesprávné používání) předepsaných a přidělených OOPP 13 případů

Nedostatky osobních předpokladů k řádnému výkonu (chybějící tělesné předpoklady, smyslové nedostatky, nepříznivé osobní vlastnosti, okamžité psychofyziologické stavy) a riziko práce 9 případů

Ohrožení jinými osobami

Používání nebezpečných postupů nebo způsobů práce vč. jednání bez oprávnění, proti zákazu a prodlévání v ohroženém prostoru 28 případů

Vnější vlivy (zvířata, živly)

Selhání techniky, vada materiálu 7 případů

Indispozice

Zranění zaměstnanci byli indisponováni alkoholem (8 případů) a v jednom případě THC (tetrahydrocannabinolem). Nejčastěji měli v krvi 1,0 - 1,5 promile alkoholu, největší množství bylo 2,82 promile. Tyto látky ovlivňující chování se podílely především na pádech osob. Byly to 2 pády ze střechy, 2 pády z lešení a 2 pády ze žebříku. Dále šlo o silniční dopravní nehodu, přejetí bagrem na stavbě a zranění drapákem nakladače v ohroženém prostoru.

Další indispozice zaměstnanců před úrazem byly:

- ✦ náhlá porucha zdravotního stavu 4 případy,
- ✦ náhlé zkratové jednání 1 případ,
- ✦ ospalost a mikrospánek 1 případ,
- ✦ extrémní věk 1 případ,

- stres 1 případ.

Porušené předpisy

U 245 závad BOZP bylo identifikováno 392 porušení některého předpisu, zejména zákona č. 262/2006 Sb. (zákoník práce), a to 200 porušení. V 52 případech byl porušen zákon č. 361/2000 Sb., silniční zákon. Dále bylo evidováno 140 porušení ustanovení dalších zákonů a prováděcích předpisů, většinou v návaznosti na zákoník práce. Nejčastější zavinění bylo na straně zraněného zaměstnance, a to v 97 případech (tabulka č. 2).

předpis:	Zákon č. 262/2006	Zákon č. 361/2000	další zákon, prováděcí předpis	CELKEM předpisy BOZP	zavinění
kdo porušil:					
zraněný	83	35	29	147	97
jiná osoba	5	17	4	26	23
zaměstnavatel, jiná firma	112	-	107	219	86
CELKEM	200	52	140	392	206

Tab. č. 2 Porušené předpisy a zavinění smrtelných pracovních úrazů v ČR v roce 2008

Porušení zák. č. 262/2006 Sb. (zákoník práce) zaměstnancem 83 případů

Nejčastěji se jedná o § 106, odst. 4,

- zaměstnanec je povinen dbát o svou vlastní bezpečnost 12 případů
- písm. c) dodržovat právní a ostatní předpisy... 40 případů
- písm. d) dodržovat při práci stanovené pracovní postupy 19 případů
- písm. e) nepožívat alkoholické nápoje 8 případů
- písm. f) oznamovat svému nadřízenému nedostatky... 3 případy
- dále pak i § 107 1 případ

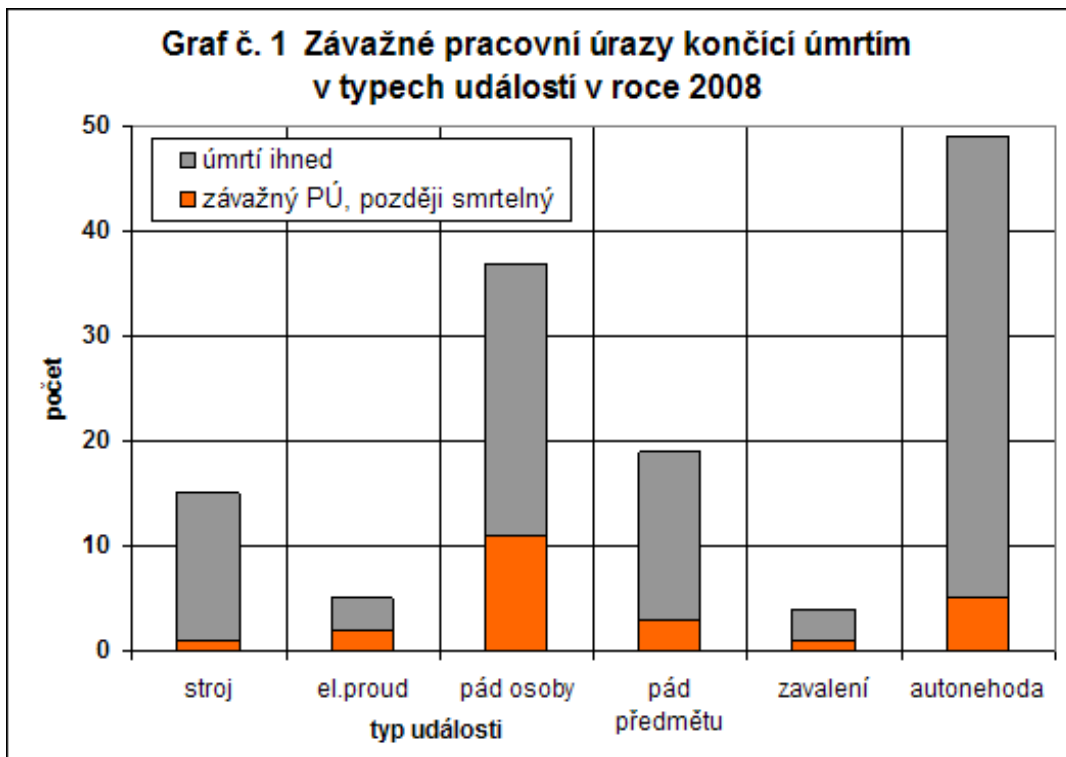
Porušení zák. č. 361/2000 Sb. (silniční zákon) zaměstnancem 35 případů

- § 5, ods. 1, písm. b) řidič je povinen věnovat se plně řízení vozidla 12 případů
- § 5, ods. 1, písm. c) řidič je povinen přizpůsobit jízdu 1 případ
- § 5, ods. 2, písm. b) řidič je povinen nepožívat alkohol 1 případ
- § 6, ods. 1, písm. a) povinnost připoutat se za jízdy bezp. pásem 6 případů
- § 18, ods. 1 rychlost jízdy musí řidič přizpůsobit 6 případů
- § 19, ods. 1 vzdálenost mezi vozidly 3 případy
- § 22, ods. 1 přednost v jízdě, jízda křižovatkou 5 případů
- § 54, ods. 2 chodec 1 případ

Pracovní neschopnost

Ze 174 případů skončilo 151 okamžitým úmrtím zaměstnance. Zbylých 23 případů skončilo jako závažné pracovní úrazy, které se postupně měnily ve smrtelné. Maximální doba pracovní neschopnosti byla 96 dnů a celkem u těchto 23

případů bylo evidováno 361 dnů pracovní neschopnosti. V grafu č. 1 jsou uvedeny případy v typech událostí, kde nedošlo k okamžitému úmrtí zaměstnance. Je zde znázorněno množství případů, kde nastalo úmrtí ihned a kde až po pracovní neschopnosti (závažné pracovní úrazy).

Graf č. 1 Závažné pracovní úrazy končící úmrtím v typech událostí v roce 2008

Nejvíce smrtelných pracovních úrazů bylo vykázáno ve stavebnictví (57 případů, z toho 16 dopravních nehod), potom ve zpracovatelském průmyslu, kde bylo evidováno 33 případů, z nich bylo 5 případů způsobeno dopravními nehodami. V dopravě, skladování, spojích to bylo 27 případů, z toho 20 dopravních nehod.

Nejčastěji ke smrtelným pracovním úrazům došlo (na rozdíl od let předchozích) ve věkové skupině 56 – 60 let (28 případů). Průměrný věk zraněných zaměstnanců byl 44 let.

Počet smrtelných pracovních úrazů v roce 2008 meziročně klesl o 13 případů. Na tomto poklesu se nejvíce podílel pokles počtu případů ve zpracovatelském průmyslu.

Vzorová citace:

MRKVIČKA, Petr. Smrtelné pracovní úrazy v roce 2008 v České republice : závady, porušené předpisy. *Časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti* [online], 2010, roč. 3, č. 2. Dostupný z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/josra/josra-02-2010/smrt-pracovni-urazy_mrkvicka.html>. ISSN 1803-3687.

Autor článku:
[Ing. Petr Mrkvička](#)